

ת"פ 10140/10/19 - מדינת ישראל נגד עדנאן ותד

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 10140-10-19 מדינת ישראל נ' ותד

כבוד השופט אלכס אחר	בפני
מדינת ישראל	המאשימה
ע"י ב"כ עוה"ד שגיב אמיר	
עדנאן ותד	נגד
ע"י ב"כ עוה"ד עקל ותד	הנאשם

גזר דין

מבוא:

הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב האישום **בגידול וייצור סמים** - עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 **ובהחזקה/ שימוש בסמים שלא צריכה עצמית** - עבירה לפי סעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973.

על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 31.07.18, לאחר ביצוע חיפוש משטרתי בבית הנאשם, נמצאו במקומות שונים בבית 80 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של כ-2.5 ק"ג נטו וכן סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 16.2 גרם שלא לצריכה עצמית. עוד נמצאו שלושה בקבוקים לגידול והדברת צמחים וכלי קססנית כמפורט בכתב האישום.

כתב האישום הוגש בחודש אוקטובר 2019 ונותב לשמיעה בפני כב' השופט גינות. בדיון אשר התקיים לפני המותב הקודם, בתאריך 07.06.20, הודה הנאשם במיוחס לו בכתב האישום ולבקשת בא כוחו, הופנה הנאשם אל שירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו. בהמשך ובמשך שנה וחצי נדחו מעת לעת הדיונים בתיק לאור המלצות שירות המבחן ותוך שהתקבלו 6 תסקירים בתקופת שמיעת התיק בפני כב' השופט גינות.

בתאריך 01.05.22 לאור פרישתו הצפויה של כב' השופט גינות, התיק הועבר לשמיעה בפני. בדיון שהתקיים בפני בתאריך 07.06.22 נתבקשה דחייה נוספת של הדיון בהמלצה של שירות המבחן ואולם, סברתי שלנאשם ניתנו הזדמנויות רבות, כמפורט מעלה, והגיעה העת לסיים את ההליך. בהתאם לבקשת בא כוחו, הופנה הנאשם אל הממונה על עבודות השירות לקבלת חוות דעת שתבדוק שאלת התאמתו לביצוע עבודות שירות ככל שכך ייגזר.

תסקירי שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות

כאמור, מטעם שירות המבחן הוגשו לא פחות משישה תסקירים על פני תקופה של כשנה וחצי. בתאריך 09.02.21 הוגש התסקיר **הראשון** מטעם שירות המבחן. מהתסקיר עולה כי הנאשם, נשוי בן 36 ואב לארבעה ילדים בגילאי שנה עד שמונה, שכיר בעסק לשיווק ירקות מזה 13 שנים.

לנאשם אם וארבעה אחים כאשר את אביו שכל בנסיבות טראגיות בעת שהיה ילד. בשל כך, מגיל צעיר נאלץ לסייע לאמו בפרנסת המשפחה וגידול אחיו הצעירים. לפני מספר שנים, נרצח אחיו של הנאשם על רקע סכסוך משפחתי כאשר הסכסוך יושב בסולחה רק לפני כשנתיים.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד ללא תעודה בשל הצורך לצאת ולפרנס את משפחתו.

לחובת הנאשם 2 הרשעות קודמות בגין עבירות נשק ואלימות. האחת משנת 2010 בגינה ביצע עבודות שירות והשניה משנת 2015 בגינה נשא עונש מאסר בפועל.

הנאשם לקח אחריות על העבירות בתיק זה וטען שגידל את הסמים לצורך שימוש עצמי וזאת על מנת להימנע ממגע עם גורמים שוליים ומאחר והשתמש בקנאביס באופן יומיומי מזה כ-13 שנים. הנאשם מסר שמעת הסתבכותו בתיק זה, הפסיק לצרוך קנאביס כאשר בבדיקת שתן אחת שמסר נמצאו שרידים סם ואילו בדיקה שניה נמצאה נקיה. לאור חוסר בהירות באשר לצורך טיפולי בתחום הסמים הומלץ על דחיית הדיון.

בתסקיר **שני** מתאריך 06.05.21 הנאשם נענה להנחיות שירות המבחן, הגם ששירות המבחן התרשם שמדובר במוטיבציה חיצונית שמקורה בהליך המשפטי. עם זאת ועל מנת לרתום את הנאשם להליך שיקומי בחסות ההליך המשפטי, הומלץ על דחיית הדיון מאחר ונגרם עיכוב בהליך הטיפול שאיננו באשמת הנאשם.

בתסקיר **שלישי** מתאריך 01.09.21 הנאשם שיתף פעולה עם גורמי אבחון ביחידה להתמכרויות וניכר כי התחיל הליך טיפולי. מנגד, הנאשם לא הופיע לבדיקות שתן אליהן זומן ולא שמר על קשר עם שירות המבחן. על מנת לבחון את מידת שיתוף הפעולה לאורך זמן הומלץ על דחיית הדיון.

בתסקיר **רביעי** מתאריך 12.01.22 חלה רגרסיה במצבו של הנאשם אשר שיתוף הפעולה עם גורמי הטיפול הפך ללא יציב, הנאשם דיווח על שימוש מזדמן בקנאביס ועל רצונו לקבל אישור לשימוש בקנאביס רפואי. גורמי הטיפול התרשמו שהנאשם עסוק במחירים שישלם בגין ההליך המשפטי והשלכותיו על חייו. הנאשם פוטר מעבודתו, לא שמר על קשר רציף עם שירות המבחן ולא התייצב לבדיקות שתן. בשל ההתרשמות שהנאשם מונע ממוטיבציה חיצונית ומתקשה לשתף פעולה לאורך זמן, התקשה שירות המבחן לבוא בהמלצה טיפולית והעריך קיומו של סיכון להישנות עבירות דומות. הומלץ על דחיית הדיון אם הנאשם יתחייב לשתף פעולה באופן מלא ועקבי.

בתסקיר **חמישי** מתאריך 28.04.22 הנאשם חידש את הקשר עם גורמי הטיפול וביטא נכונות מילולית להמשיך הטיפול לצד רצון להימנע משימוש בחומרים ממכרים ולכן נקבעה לו וועדת אבחון. הנאשם שב לעבודתו ובמקביל החל לעבוד במסעדה. הנאשם ציין שאיננו צורך סמים אך הציג מסמכים רפואיים לפיהם סובל מכאבים כרוניים ומטופל בתרופות נרקוטיות ולכן פועל להוצאת רישיון לשימוש בקנאביס רפואי.

בדיקות שתן שמסר מצאו ממצאים גבוליים. לאור ההתפתחויות וועדת האבחון שנקבעה הומלץ על דחיית הדיון.

בתסקיר **שישי** מתאריך 02.06.22 הנאשם שיתף שהקפיא את ניסיונו להוצאת רישיון לשימוש בקנאביס מתוך רצון לשמור על ניקיון מוחלט מסמים וכעת נוטל משככי כאבים על פי המלצת הרופא. הנאשם הביע נכונות מילולית להמשיך את הקשר הטיפולי ומסר בדיקות שתן נקיות.

וועדת האבחון שנערכה מצאה שלנאשם התמכרות לקנאביס וקיימת נזקקות התערבות טיפולית ייעודית בתחום ההתמכרויות. הנאשם הביע תזוזה חיובית ביכולתו לשיתוף פעולה ואולם בשל חוסר היציבות בשיתוף פעולה לאורך זמן סבר שירות המבחן שטרם בשלו התנאים למסירת המלצה סופית והמליץ פעם נוספת על דחיית הדיון.

בדיון מתאריך 07.06.22 קבעתי שתסקירי שירות המבחן - שישה במספר כאמור - מלמדים על חידוש קשר טיפולי בסמוך למועדי דיון וכי עולה הרושם ששירות המבחן מעוניין לסייע לנאשם יותר משהוא מעוניין בהליך טיפולי. עוד קבעתי כי הליך טיפולי הינו זכות שיש להילחם עליה ולא חובה ולאחר שישה תסקירים שנפרסו לאורך שנה וחצי, הוכיח הנאשם שאין הוא חפץ בדרך זו ועל כן קבעתי שההליך מול שירות המבחן מוצה.

לבקשת ב"כ הנאשם, הוריתי על הפנית הנאשם אל הממונה על עבודות השירות מבלי שהדבר ילמד על העונש שייגזר. בתאריך 14.07.22 התקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השירות לפיה הנאשם נמצא כשיר לבצע עבודות שירות בעיריית חדרה.

טיעונים וראיות הצדדים לעונש:

המאשימה הפנתה לעובדות כתב האישום וכן לפגיעה בערכים המוגנים של בריאות הציבור כאשר בתי המשפט עמדו על כך שיש לנהוג בחומרה עם מבצעי העבירות על מנת למגר אותן וכי כל עוד הקנאביס מוגדר כסם מסוכן, הרי שכך יש להתייחס אליו.

לאחר שהפנתה למספר השתילים הרב שנשתלו ולכמות הסם שנתפסה מחולקת למנות, המאשימה עתרה לקביעת מתחם ענישה בין 7-18 חודשי מאסר בפועל תוך שהפנתה לפסיקה בה נקבעו מתחמים דומים הגם שדובר בכמות רבה יותר משמעותית של החזקת סם.

אשר לנסיבותיו של הנאשם, לחובתו 2 הרשעות קודמות פליליות משנים 2010 ו-2015 וכן שתי הרשעות שעניינן תעבורה (ת/1). המאשימה הפנתה לכך שבסופו של דבר, שירות המבחן לא הצליח לרתום את הנאשם להליך שיקומי ולא בא בהמלצה שיקומית ומעריך סיכון להישנות העבירות. בהתאם לכך, ביקשה המאשימה לגזור על הנאשם עונש

ברף הבינוני של המתחם כך שעונשו יעמוד על 12 חודשי מאסר בפועל, ענישה צופה פני עתיד, פסילת רישיון נהיגה וקנס.

ב"כ הנאשם פתח טיעונו בטענה שלנאשם נסיבות חיים קשות בשלן השתמש בסם לצריכה עצמית וכי הודה בעבירות בהזדמנות הראשונה הן במשטרה והן בפני בית המשפט.

הסנגור טען שהנאשם לא ידע שתצמח כמות כזו גדולה של שתילים מאחר ומדובר בגידול חובבני, כאשר הנאשם לא הסתייע בכל מיני מאווררים והדברים האחרים אותם מוצאים בדרך כלל. כמו כן, הפנה לכך שהמדובר בסם במדרג הנמוך ועתר לקביעת מתחם שנע מענישה צופה פני עתיד ועד 8 חודשי מאסר בפועל וזאת לאחר שהפנה לפסיקה רלוונטית.

מאחר שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, לאור התרשמות שירות המבחן שקיים סיכוי לשיקום הנאשם ואין לחובתו עבר מכביד, כמו גם היותו מפרנס יחיד של ארבעה קטנים, ביקש ב"כ הנאשם להתספק בענישה הצופה פני עתיד או לחלופין, לגזור על הנאשם חודשיים עבודות שירות ומאסר על תנאי.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו וטען שהפסיק לעשן.

דין והכרעה:

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו-40ה' לחוק.

קביעת מתחם העונש ההולם:

עבירות הסמים פוגעות בשלומן ובריאותן של הציבור. גידול סם בכמויות גדולות והחזקה שלא לצריכה עצמית תורמות להפצת הסם. בנוסף לשימוש בסם עצמו, ההתמכרות לסמים והצורך במימון יוצרת מעגלים רחבים של פשיעה בתחום

הרכוש ובתחומים נוספים. בתי המשפט עמדו על הצורך בענישה משמעותית בעבירות אלו, המביאה בחשבון בין היתר את כמות הסם ואת חלקו של הנאשם בביצוע העבירות (רע"פ 7906/19 אדרי נ' מדינת ישראל (03.12.19)).

בע"פ 4387/20 מדינת ישראל נ' דרור (8.2.2021) נכתב:

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות הסמים והדגיש כי יש צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים. רמת ענישה זו, כפי שמשתקפת במדיניות הענישה הנוהגת, אף יש בה כדי להביע מסר חד וברור כי ניסיונות להקמת מיזמים מן הסוג כבמקרה דנן, אינן בעלות תוחלת כלכלית".

עוד הודגש בפסיקה כי אף שרשויות האכיפה מציגות מדיניות אכיפה מקלה יותר לגבי שימוש בקנבוס - השימוש בקנבוס אסור ויש להמשיך להילחם בתופעות של גידול והפצה של סם זה:

"לטעמי זה אינו סם קל אלא סם פחות חמור. ממילא, אין זו המסגרת לבחון את מדיניות רשויות האכיפה. מתוך הנחה שהיא ראויה, הרי שהיא נועדה בעיקר למשתמשים בסם זה לשימוש עצמי, ולא בתדירות גבוהה... מדיניות החדשה זו לא נועדה לעודד הספקה או ייצור של סם, ואין בה לגרוע מהתכלית החברתית של מלחמה נגד התופעות אלו. עולה כי מדיניות הענישה למשתמש העצמי בסם מסוג קנבוס פעם ראשונה לחוד, ומדיניות הענישה למפיץ, לסוחר ולמגדל, ולמסייע להם - לחוד" (ע"פ 5807/17 דרחי נ' מדינת ישראל (18.6.2018))

ובעפ"ג (מרכז) 72782-12-18 אדרי נ' מדינת ישראל (29.10.19) נאמר:

"אין צורך להכביר מילים אודות החומרה היתרה הטמונה בעבירות מהסוג שביצעו המערערים. תופעת המעבדות לגידול סמים הפכה ל"מכת מדינה" ושומה על בתי המשפט לתת כתף למלחמה בתופעה זו נוכח פוטנציאל הנזק הרב הגלום בה.

ראו בהקשר זה דברי בית המשפט העליון בע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (22.6.2010):

"על חומרתה המופלגת של עבירת החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית אין צורך להכביר מילים, ולא כל שכן כך הוא כאשר מדובר בכמות כה גדולה של סמים מסוג זה. הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכול, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד. מזה זמן רב, מדגישים בתי המשפט בפסיקתם את חשיבות הערך הענישתי בעבירות סמים כאחד הכלים החשובים בפעילות לביעורו של נגע הסמים. ההחמרה בענישה בגין עבירות סמים משרתת את מטרות הגמול וההרתעה, שהן היעדים העיקריים של הענישה בתחום הסמים".

על חומרת נסיבות הקמת "המעבדות", עמד בית המשפט המחוזי בעפ"ג 55495-03-18 **מדינת ישראל נ' כהן** (27.05.18). במסגרת פסק הדין הוחמר עונשו של המשיב תוך שבית המשפט שם דגש על גודלן העצום של "המעבדות" והציוד שהיה בהן, משך התקופה בה הן פעלו ולרווח הכלכלי שהיה צפוי מהן.

בענייננו הנאשם הורשע בעבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים - גידול שלא לצריכה עצמית והחזקה שלא צריכה עצמית. עם זאת, מעובדות כתב האישום אכן עולה תמונה של גידול חובבני, לא נמצאו ציוד וכלים המשמשים "מעבדות" דומות וכל שנמצאו זה מספר שתילים ככל הנראה קטנים בגג ובמרפסת הבית בו מתגורר הנאשם עם משפחתו (**40 שתילים השוקלים מעט פחות מ-2.5 ק"ג**). כך גם, כמות הסם שנמצאה ברשות הנאשם גבולית וחורגת במעט מהכמות המוגדרת לשימוש עצמי (**16.2 גרם**). המאשימה טוענת שהכמות חולקה למנות ואולם, מעובדות כתב האישום עולה ש"המנות" חולקו באופן לא שווה ותמוה. כך למשל, נתפסה שקית במכנסי הנאשם שהיו בחדר הכביסה ובתוכה קנאביס במשקל 0.98 גרם וזאת לצד שקית בארון המטבח במשקל 2.72 גרם, שקית מעל התנור במשקל 4.49 גרם ושקית במרפסת הבית במשקל 8.04 גרם. בנסיבות אלה, אני דוחה את טענות המאשימה שהמדובר בחלוקה למנות שנועדו להפצה ודומה כי העובדות והמשקלים מתיישבים יותר עם טענת הנאשם לשימוש עצמי וזאת להבדיל, ממקרים אחרים בהם נכתב **"שלא מדובר במעידה חד פעמית וספונטנית או בגידול מזדמן וחובבני, אלא בנאשם שהשקיע מחשבה רבה בהקמת המעבדה, בגידול הסם, כמו גם השקיע כסף לשכירת הדירה ולרכישת הציוד לצד הזמן הרב והמשאבים שנדרשו לצורך הפעלת המעבדה, כך שמדובר היה בעסק של ממש מבחינתו"** (ת"פ (מחוזי ת"א) 23190-04-21 **מדינת ישראל נ' מאיר שרגא** (נבו 18.07.2022)).

בע"פ 126/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (27.4.22) נכתב: **"הלכה מושרשת היא שבעבירות של ייצור והפקת סם מסוכן בכמות משמעותית, על הענישה להיות מחמירה ומרתיעה (ע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל, פס' 8 [פורסם בנבו] 12.8.2018)**. עבירות כאלו מעוררות "צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים" (ע"פ 4387/20 **מדינת ישראל נ' דרור**, פס' 13 [פורסם בנבו] 8.2.2021). כוחם של דברים אלו יפה גם ביחס לסם מסוג קנבוס, כבענייננו, שלגביו כבר נקבע כי "סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים 'קלים', תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם" (עניין זנזורי, פס' 8; ראו גם: ע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] 4.2.2021).

באופן פרטני יותר, ביחס לעבירות של גידול וייצור סם נקבע כי יש לתת משקל משמעותי, בין היתר, להיקף הגידול וההחזקה של הסמים שלא לצריכה עצמית, בשים לב לכמות השתילים ולמשקל הסמים שכבר גדלו, כמו גם להיקף התכנון, הכלים והמשאבים שהושקעו בגידול (ראו, למשל: ע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל, פס' 3 [פורסם בנבו] 8.3.2017); עפ"ג (ב"ש) 66895-12-20 **מדינת ישראל נ' עתמין** [פורסם בנבו] 17.8.2021).

סקירת מדיניות הענישה הנוהגת בתיקי "משתלות סמים" מלמדת על טווח ענישה רחב התלוי לרוב בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה, זאת בהתחשב בכמות השתילים במשתלה, כמות הסם שנתפסה, סוג הסם, משך פעולתה וכן מידת מעורבותו של הנאשם בגידול או עבירות קשורות נוספות בהן הואשם.

ברע"פ 513/21 **עידן יהושע נ' מדינת ישראל** (04.03.21) - נדחתה בקשת ערעור של נאשם שבית המשפט המחוזי החמיר את עונשו מצו של"צ ל-10 חודשי מאסר בפועל לאחר שהורשע בגידול 60 שתילי קנבים במשקל של 10 ק"ג כאשר הנאשם אדם נורמטיבי, נעדר עבר פלילי שהחל בטיפול בטרם ההליך הפלילי והוגש בעניינו תסקיר עם המלצה טיפולית. נאמר כי בית המשפט המחוזי שם דגש על מדיניות הענישה בעבירת גידול סמים שככלל מצדיקה הטלת עונשי מאסר בפועל ואיך בכך עיוות דין.

ברע"פ 8713/21 **דור בן חמו נ' מדינת ישראל** (07.06.22) - הורשע הנאשם בבית משפט קמא, על סמך הודאתו, בעבירות של ייצור הכנה והפקת סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים ונטילת חשמל. הנאשם החזיק בבית 153 שתילים במשקל של 52.1 ק"ג נטו. בית המשפט קמא קבע מתחם עונש הולם הנע בין 16 ל-36 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש בן 16 חודשים.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור ההגנה על חומרת העונש והשית על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, ובתוך כך הדגיש כי ההקלה בעונש מתבססת על הליך השיקום המשמעותי ונסיבותיו האישיות של הנאשם, וכי הוא אינו חולק כלל ועיקר על מדיניות הענישה שנקבעה על ידי בית משפט קמא.

ברע"פ 6162/21 **ניסים אזיזוב נ' מדינת ישראל** (09.03.22) הורשע הנאשם בבית משפט קמא, על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של ייצור הכנה והפקת סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ונטילת חשמל מים או גז. הנאשם הצטייד במכשירים למדידת לחות, מאוררים, מערכת השקיה, חומרי דישון, מערכת חשמל וגופי תאורה. הנאשם גידל כ-255 שתילי קנבוס במשקל של 70 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 25 ל-50 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש בן 28 חודשים לצד ענישה נלווית. ערעור שהוגש מטעם ההגנה לבית המשפט העליון על חומרת העונש התקבל, תוך שהודגש כי ברגיל העונש שהושת על הנאשם לא היה מצדיק התערבות ערכאת הערעור. ואולם בית המשפט ציין כי נוכח נסיבות חריגות המתקיימות בעניינו של הנאשם ביניהן העובדה שמגדל את שלושת ילדיו הקטינים לבדו והחשש מהנזק שיגרם להם אם ישלח למאסר, הגמילה שעבר ביוזמתו מסמים והליך שיקום משמעותי, הרי שמדובר במקרה בו יש להקל בעונש, והשית עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ברע"פ 126/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (27.04.22) הורשע הנאשם, על סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון בבית משפט קמא בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סם מסוכן וגניבת חשמל. בעת מעצרו של הנאשם נמצאו בדירתו 286 שתילים במשקל 63.23 ק"ג נטו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל, ותוך שסטה מהמתחם בשל שיקולי שיקום השית עליו עונש בן 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, קנס בסך ₪ 10,000 ועונשים נלווים.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש באופן חלקי, תוך שציין כי מדובר במקרה חריג המחייב החמרת הענישה. לדברי בית המשפט העליון הן מתחם הענישה והן התוצאה הסופית אליה הגיע בית המשפט קמא, הקלו עם הנאשם יתר על המידה באופן המצדיק התערבות. בית המשפט ציין בין היתר כי הרף התחתון של המתחם נמוך ביחס לפסיקה הנוהגת במקרים דומים כמו גם העונש שהושת עליו, והשית עליו 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל. אשר לקנס, קבע כי אינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת ודחה את הערעור בנוגע לרכיב זה.

ברע"פ 8563/18 **שרפוב נ' מדינת ישראל** (12.12.18), שם מדובר היה בגידול 18 ק"ג קנאביס על-פני 8 חודשים נקבע מתחם ענישה שבין 10 חודשי מאסר עד 30 חודשי מאסר, והנאשם נדון ל-10 חודשי מאסר בפועל בהתחשב

בנטילת אחריות, היעדר עבר פלילי, נסיבות אישיות והמלצת שירות המבחן.

ברע"פ 6889/17 **פילברג נ' מדינת ישראל** (11.09.17) מדובר היה בגידול 19 ק"ג קנאביס, ונקבע מתחם ענישה של 12 עד 36 חודשי מאסר בפועל. בית משפט השלום הביא בחשבון את גילו הצעיר של הנאשם, היעדר עבר פלילי, הודאתו, ותסקירים חיוביים וגזר עליו, מטעמי שיקום, 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, ואילו בית-המשפט המחוזי החמיר בענישה וגזר על אותו נאשם 9 חודשי מאסר בפועל, ובקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

לצד זאת קיימת פסיקה שבה נמנעו בתי משפט מלמצות את הדין עם נאשמים בעבירות מסוג זה והסתפקו בהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, אך זאת כאשר התקיימו נסיבות שהיה בהן כדי להצדיק הימנעות מהטלת עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג וברח.

בעפ"ג (מחוזי חיפה) 45010-01-20 **מדינת ישראל נ' סטורו** (12.7.20) סקר בית-המשפט המחוזי את הפסיקה הרלוונטית וציין, שקיים מנעד של ענישה והעונש הקונקרטי תלוי בנסיבותיו של כל מקרה, סוג הסם, כמותו, נסיבות החזקתו, ונסיבותיו של הנאשם כשהעונש נגזר לאחר שקלול של מלוא הנתונים, וקבע:

"מסקירת פסיקת בתי המשפט העוסקים בעבירות הסמים, מצאנו - כבכל מקרה - כי הענישה מגוונת ותלויה בנסיבות כל מקרה, זאת בעיקר על פי סוג וכמות הסם, נסיבות אחזקתו, כמו גם נסיבותיו של הנאשם (גיל, מצב אישי, עבר פלילי, שיקום, תסקיר חיובי וכו'), כשבסופו של דבר על בית המשפט לשקלל את מלוא הנתונים ובכל מקרה להגיע לתוצאה על פי הנסיבות הספציפיות. כך, עולה כי בנסיבות דומות של גידול סם מסוג קנבוס בדירה בכמות שבין 4 ועד 19 ק"ג, נקבעו מתחמי ענישה בין 8 ועד 24 חודשי מאסר, כאשר ניתן להסיק כי ריצוי העונש הוא בדרך כלל במאסר בפועל, אלא באותם מקרים בהם הסתפק בית המשפט במאסר בעבודות שירות ברף התחתון של המתחם, או בחריגה ממשית ממתחם הענישה כאשר שוכנע כי הנאשם עבר שיקום ושינוי ממש" (ההדגשה במקור).

בע"פ 4285/17 **יצחקי נ' מדינת ישראל** (11.06.18) התקבל (בהסכמה) הערעור על חומרת העונש ונקבע כי המערערת תרצה 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בגין הרשעתה בעבירה של **גידול 100 ק"ג קנבוס** יחד עם אחר וזאת, חלף 12 חודשי מאסר שהושטו עליה בבית המשפט המחוזי, תוך חריגה מטעמי שיקום ממתחם העונש ההולם שעמד על 24-48 חודשים.

בת"פ (חי') 65264-01-21 **מדינת ישראל נ' חן** (05.01.21) נגזרו על בני זוג שהורשעו בגידול כ-70 ק"ג קנבוס, 6 חודשי מאסר (על הגבר) ו-9 חודשי מאסר (על האישה) שניהם בעבודות שירות.

בעפ"ג (חיפה) 54910-04-21 **מדינת ישראל נ' בן עזרי** (19.07.21), התקבל ערעור המדינה על קולת העונש שהוטל על הנאשם - 4 חודשי עבודות שירות לאחר שהורשע בגידול 100 שתילים במשקל 17 ק"ג והחזקת סם במשקל 8 ק"ג. בית המשפט המחוזי החמיר את עונשו של הנאשם ל-9 חודשי עבודות שירות וקבע שיש להימנע משליחת הנאשם אל מאחורי סורג וברח אך משום שיקולי שיקום, הליך שיקומי שעובר הנאשם ותסקירים חיוביים.

על כן ולאור כל האמור לעיל, בהתחשב בשיקולים האמורים ובנסיבות המקרה דנא שהינן קלות יותר מנסיבות הפסיקה שנסקרה, הן מבחינת החובבניות באופן הגידול, הן מבחינת כמויות השתילים והן מבחינת כמות הסם שנמצאה, אני קובע

כי מתחם העונש ההולם ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם, הינו מ-5 חודשי מאסר בפועל שיכול יבוצעו בעבודות שירות ועד 16 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:

על שיקולי ענישה, עמד בהרחבה כב' בית המשפט העליון בע"פ 11699/05 סרפו נ' מ"י (23/6/08):

"מלאכת גזירת הדין קשה ומורכבת היא. היא מצריכה עריכת איזון עדין ורגיש בין שיקולי הענישה השונים, ובין נתוניו של הנאשם הקונקרטי והנסיבות שבהן נעברה העבירה, לבין שיקולי מדיניות מגוונים והצורך בהתוויית מדיניות עונשית ברורה שיש בה כדי לקדם ערכים חברתיים. מטבע הדברים, זהו אינו מדע מדויק, שהרי אין מקרה אחד זהה למשנהו, אין נאשם דומה לחברו וגם אם ניתן לעיתים להצביע על דמיון או קרבת-מה בין נסיבותיו של מקרה פלוני למקרה אלמוני, הרי שתמיד יימצא ייחוד ושוני בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה ובאופן שבו ראוי ליישם את השיקולים השונים על עניינו של אותו נאשם העומד בפני בית המשפט. בסופו של יום, וזאת אין לשכוח, גזירת העונש נעשית למידותיו של הנאשם הספציפי. עמד על הדברים בבהירות רבה, כדרכו, השופט (כתוארו אז) א' ברק בפרשה קודמת:

"ביסוד הענישה אינו עומד שיקול אחד ויחיד, אלא מכלול של שיקולים. במלאכת הענישה בכל מקרה ומקרה חייב השופט למצוא את המשקל הראוי שיש להעניק לכל אחד מהשיקולים הנזכרים, תוך שהוא מודע לכך כי לעיתים קרובות שיקול אחד בא על חשבוננו של שיקול אחר. מכאן, שהעונש אשר מוטל בסופו של דבר על הנאשם, אינו אלא תוצאה "משוקללת" - אם תרצה פשרה - של השיקולים השונים שיש להביאם בחשבון. מלאכת "שקלול" זו אינה מלאכה מדעית, אך היא אף אינה מלאכה שרירותית. היא ענין שבשיקול דעת, הנעשה על הרקע הכללי והאינדיבידואלי, במסגרת המדיניות העונשית הכללית כפי שהיא מתבצעת על-ידי בתי-המשפט" (ע"פ 212/79 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(2) 421, 434 (1979)....".

בעניינו, כפי שעלה מתסקירי שירות המבחן, לנאשם נסיבות משפחתיות אישיות מורכבות. כך גם, טענותיו אודות מצבו והסיבות בגין נזקק לגידול ושימוש בסם לא גובו באסמכתאות לא בפניו אך הוצגו אסמכתאות רפואיות בפני שירות המבחן.

עם זאת, על אף ההזדמנויות הרבות שניתנו לו משך שנה וחצי, לא התמיד הנאשם בקשר טיפולי ובשיתוף פעולה עם שירות המבחן וזה התרשם שהנאשם הביע רצון חיצוני ללכת באפיק טיפולי מפאת ההליך המשפטי. יחד עם זאת, בתסקירים האחרונים זיהה שירות המבחן תזוזה חיובית של הנאשם לכיוון השיקומי והוא החל שומר על רצף טיפולי וניקיון מסמים. אין בכך די כדי להיזז את הנאשם מחוץ לגבולותיו של מתחם העונש ההולם אך יש בכך מה כדי למקמו לכיוון הרף הנמוך של המתחם.

לחובת הנאשם 2 הרשעות ישנות יחסית **שלא** בעבירות סמים, ומזה 4 שנים שלא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים.

כך גם, יש לתת משקל להודאתו של הנאשם בכתב האישום בהזדמנות הראשונה ולחיסכון בזמן השיפוט עת הנאשם חסך עדותם של מעל ל-20 עדים.

הנאשם נשוי ואב ל-4 קטינים אשר שליחתו למאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, וודאי תיפגע גם בהם ובפרנסתם וגם לכך יש לתת משקל מסוים. בנוסף, בנשיאת מאסר מאחורי סורג ובריח ייחשף הנאשם לתרבות עבריינית כאשר אין זה אינטרס הציבור מקום בו הנאשם עושה מאמצים שנים רבות להימנע מחשיפה לחברה שולית והתמדה בפרנסת משפחתו וגידול ילדיו.

לנוכח האמור, אמקם את הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

משנאמר כל זאת, ולאחר שנשקלו כל השיקולים הרלוונטיים אשר צוינו לעיל, תוך עריכת איזון בין רכיבי הענישה השונים, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 7 חודשי מאסר בפועל שיבוצעו בעבודות שירות בעיריית חדרה רובע מרכז.
הנאשם יתייצב בתאריך 24.10.22 בשעה 08:00 במשרדי יחידת ברקאי - עבודות שירות - שלוחת צפון - סמוך לבית סוהר מגידו.
2. מאסר על תנאי 6 חודשים שלא יעבור תוך 3 שנים מהיום על בהן הורשע בתיק זה או כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע ויורשע בה.
3. קנס בסך 5,000 ₪.
יש לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מרגע מתן גזר הדין ועד ליום 1/1/23 וזאת באחת מהדרכים הבאות:
 - **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט) או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות".
 - **מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו).**
 - **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

המזכירות תעביר גזר דין זה למשרדי הממונה על עבודות השירות.

ניתן בזאת צו להשמדת הסמים והציוד לגידולם.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"א אלול תשפ"ב, 07 ספטמבר 2022, בנוכחות הצדדים.